

Musikalske høydepunkter

Av Svein Otto Hauffen

Flere av leserne er nok oppmerksom på det populære programmet: «Klar en klassiker», som kan høres hver søndag morgen i NRK P2. Ved programpostens lytterkonkurranse (hvor bl.a. undertegnede deltok) fikk vi bl.a. høre en vakker arie – med da capo påfølgende søndag.

Nettopp denne arie – av den italienske komponisten Paisiello – inspirerte fiolinspillet trolmann, Nicolo Paganini, til hans mest blennende virtuosnummer: «Introduksjon og variasjoner for Nel Kor piu non mi sento».

I en utmerket tysk musikkfilm: «Die Zaubergeige» («Den magiske fiolin»), spilte sistnevnte en viktig rolle. I filmen, som er fra 1940-årene, spiller Will Quadflieg hovedrollen som den geniale unge fiolinisten som deltar i en konkurranse om å vinne «Die Zaubergeige» – en unik fiolin. Oppgaven består i å spille et «uspillelig» virtuosnummer fra bladet. Dette nummer er i virkeligheten siste tredjedel av nevnte Paganini-komposisjon for solofiolin.

Selv om dette ikke nevnes i filmen; – hvor bl.a. flere numre av Paganini blir mesterlig spilt av Yehudi Menuhin – som den usynlige fiolinkunstner bak kulissene.

Samme musikkstykke er forøvrig blitt personlig arrangert for fiolin og piano – og også innspilt på plate – av den tsjekkiske virtuos Vasa Prihoda. (Den finnes forhåpentligvis i NRKs platearkiv). Prihoda ble i sine unge år «oppdaget» av Arturo Toscanini som utbrøt: «Om Paganini spilte så godt som denne unge mann – så spilte han visseilig ikke bedre!».

Nevnte innspilling er da også uovertruffen – og formodentlig også uovertreffelig. Allerede ved de første takter av dette usannsynlige for ikke å si utrolige fiolinspill, fornemmes den overmenneskelig/demoniske dimensjon som uttrykkes i denne komposisjon og dens fremførelse. Og man undres ikke over at Paganini samtidige var overbevist om at han måtte være impulsert av djevelen – for å kunne spille så djevlsk godt.

NRKs lyttere bør få gleden av å høre denne innspillingen.

Svein Otto Hauffen

Tanker - - -

i Jesu lære, nemlig hans lære om de falske autoriteter og om det ennu bevisstløse menneske (Luk. 19,42 og 23,34) overser man fremdeles. Derfor begriper ikke nåtidsmennesket det hellige og opphøyede ved det kollektive menneskeliv. Hele Jesu Kristi samfunnslære er løyet ned eller tåkelagt. Det er derfor ikke underlig at det måtte og må bli kamp mellom den gamle, selvopptatte og subjektive verden på den ene siden og den nye, skjønnehetsbevissthet på den annen side.

Når en ser alt fra helhetens synspunkt

Et karakteristisk trekk hos verdens Frelser kan du lese om i 23,28, hvor der berettes om sentimentale og selvopptatte individer som står og gråter over Jesu lidelse og smerte. – Nettopp så subjektivt og enøyet skriver, tenker og taler folk flest.

Men for Frelseren som så helheten og tenkte på all den lidelse og smerte alle disse trangsynte, forførte og enøyet mennesker skulle måtte oppleve, ble hans egen, rent legemlige smerte ingenting i sammenligning. Gråt ikke over meg, heter det, men pass på deg selv og dine barn. – Dette er ord som jeg til stadighet anvender overfor mine forfølgere, dommere og venner, som visstnok synes synd på meg? – Men takk for alt sammen! Jeg tror nok at det klarer seg. For ingen personlig smerte, skuffelse eller

fornedrelse betyr noe i sammenligning med den faktiske smerte som består i at en må se sin samtid innfanget av de samme, gamle livsutslettende livsløyer, som ubønhørlig la alle tidligere kulturer i ruiner. Å se dette, slik jeg ser det, er forferdelig smertefullt. Men enda større blir smerten når en ser det autoriserte hedenskaps presse, radio, kirke, «stat», vitenskap og hele «folkeveiledning» ta monopol på veiledning i demokratiets og kristendommens navn. – Å elske sine medmennesker og å ville hele verdens frelse i Jesu navn er en ting, men å bli hindret av alle som «gjelder for å være velgjørere», er en annen ting.

«Vår egen makt er intet verd», sa Luther. Å høre alle dagdrømeriets barn tale i søvne i radio er i seg selv pinfullt. Men å bli nektet, som anderledes tenkende og bedre seende, å komme til orde er langt smerteligere. Å se på sulten og rasjoneringen er en ting, men å se hele verdens arbeidsoverskudd bli anvendt til djevelens redskaper, for at dine barn kan bli utslattet, er langt verre.

Å måtte tie når djevelen taler er pinfullt. De som nekter minoriteten å tale, synder mot Gud og mot seg selv (Matt. 12,31-33).

Hva mener du selv? Hva rolle spiller vel din eller min «tilfeldige» lykke eller ikke lykke mot dette ene forferdelige at helvete åpner sine porter også for de nordiske folkesamfunn, fordi alle våre bjellesauer lyver på oss og

Oppstandelse til Livet

I tidens dype natt jeg stirrer ut
om lyset finnes mer i denne verden,
og lytter etter om jeg hører troens bud,
oppstandelse til Livet etter syndeferden.

I gjennom larmen av kanoners drynn
et skrik fra millioner mennesker høres,
som ikke funnet har sin Gud i bønn,
men bare ropte på – «den store fører» –

Du som har hjertedøren litt på klem
og kjærlighetens varme ennå lyser,
send du din hilsen til en ensom venn
som hjelpeløs i hatets kulde fryser.

Du som kan høre: Rekk en kjærlig hand
til hjelp å rive av de sterke band
som binder til den falske verdens makt,
forlør min sjel fra ånden som har mørklagt.

Din kjærlighet vil give næring til min tro:
– så sant som det på graven blomstrer roser, –
til frelse for vår verden er den nådens bro –
som lyset i fra evighetens kilde skaper.

Som blomsten etter vintrens sne i lengsel
den første vårdags varme sol får se,
med undring også jeg – befriet fra mitt fengsel, –
mot himlen løfter mine hender for å be:

Du som er Herre, – hva vi enn tror og tenker:
Når vinternatt sitt mørke over verden senker, –
lær oss, o Far, som sol i sannhet stråle
og som din Sønn på korset, tro – og kunne tåle.

L.S.

Kommentar til dikt av Laurits Sandrud.

I årene ca 1949 – 1953 bodde jeg i Fredrikstad.

Nylig foretok jeg en viss gjennomgang av gammel korrespondanse m.v. og «fant igjen» et skrift fra Laurits Sandruds hånd – i diktetisk form.

Jeg var i min Fredrikstad tid ofte i forbindelse med Laurits Sandrud – og noen ganger i årene etter. – I Samfunnsliv nr 15 fra 1989 hadde Turid Wiik Kolberg et innlegg hvor hun fortalte om Laurits Sandrud og hans iberdige innsats for et nytt og bedre livssyn. Hennes innlegg ga et godt bilde av L.S. og hans virksomhet.

Laurits Sandrud skrev gjerne

nokså omfattende, tankevekkende ting. Vedlagt lyrisk skrift fra hans hånd er av en annen karakter, og gir et godt inntrykk av hvordan L.S. opplevde krigsårene.

Laurits Sandrud døde dessverre uventet tidlig – 60 år gammel – i året 1967.

Thorbjørn Braaten

EØS-TAKTIKK

Med propaganda vil man
daglig prøve,
all sunn fornuft å overdøve,
all ettertanke å bedøve –
for at vi alle – EØS-sløve –
blir med på tøvet.

Men smarte folk PR-
forteller,
man smører dine hjerne-
celler
(og pisker sine partifeller).
Til man som smurt går i
EØS-feller.
Til dem som alt i garnet
spreller.

Svein Otto Hauffen

UNDER PARTIPISKEN

Man kan få stress
av parti-piss,
for EØS.

Man kan bli fri,
ved friskt å si
frimodig: NEI!
til EF-vei.

Modige tør ta en risk,
mot ideologisk parti-pisk:
et NEI!
som gjør dem frimods-friskt!
Svein Otto Hauffen

Derfor ble Norge ikke tilkjent krigsbytte i 1945

102456

Av John Sand

Som det fremgår av nedenstående var det to viktige årsaker til at Norge ikke fikk noe krigsbytte da den 2. verdenskrig var slutt. Den ene grunn var at Norge ikke hadde vært krigførende etter den betingelsesløse kapitulasjon 10.6.40, og den annen årsak var at Norge aldri har tilhørt de allierte.

På Pariskonferansen i 1946 uttalte Molotov at Norge ikke hadde krav på krigsbytte, da det ikke hadde deltatt i krigen. At Molotovs syn var riktig ble bekreftet av statsråd Hønsvald i intervju med Arbeiderbladet 6.4.48. Her sa statsråden bl.a.: «Norge kommer i samme klasse som Sverige og Portugal, slike land som ikke har vært krigførende».

I Morgenbladet 16.5.45 finnes innatt «Viktig kunngjøring» av den britiske general Andrew Thorne: «Alle forsyninger, våpen og materiell og alt utstyr som tilhører de tyske styrker i Norge er den allierte øverstkommanderendes eiendom, idet tyskerne har overgitt seg til ham.»

I «Hjemmestyrkene» I opplyser S. Kjelstadli s. 448: «De tyske dokumenter som ble beslaglagt i Norge var alliert krigsbytte og ble innsamlet av den allierte Document Section under britisk ledelse.» I sin bok «Bak fronten» side 253 beretter daværende finansminister Paul Hartmann fra regjeringsskonferansen 22.8.44: «Spørsmålet om fordelingen av krigsbyttet som blir tatt i Norge ble drøftet. Etter folkeretten er det krigsmakten, dvs. de alliertes overkommando, som har rett til å beslaglegge alt krigsbytte som tas fra tyskerne. Den har fullt herredømme over dette og kan selge og gjøre hva den vil med det. Dette er helt urimelig for Norges vedkommende, da en stor del av det krigsbytte som tas fra tyskerne i Norge er anskaffet for norske penger.»

At engelskmennene kjørte så mye verdifulle gjenstander fra tyske lagre på havet, i stedet for å overlate det til trengende nordmenn vakte forferdelse også i Stortinget. I et stortingsmøte for lukkede dører den 28.9.45 tok representanten Mjåvatn (B) opp spørsmålet om «varer og bruksting fra tyske lagre». I møte sa C.J. Hambro: «Jeg har vært en del rundt på kysten i mange av de byer der det har ligget tyske ubåter og små tyske motortorpedobåter og annet utstyr. Når man vet hvilken mangel det er på kompass, hvilken mangel det er på radioapparater, vil en forstå at det vekker smerte i fiskerbyen å se at det kostbareste trådløse materiell og de mest moderne kompasser senkes. Det samme gjelder det som blir tilintetgjort på Kjevik og andre steder der det er flylager.»

forts. side 12